

नीति तथा कार्यक्रम

गाउँसभाको बैठकमा अध्यक्ष श्री खिम वहादुर थापाद्वारा प्रस्तुत आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को कालीगण्डकी गाउँपालिकाको नीति तथा कार्यक्रम

कालीगण्डकी गा. पा.का उपाध्यक्षज्यू,

कार्यपालिका र गाउँसभाका सदस्यज्यूहरु

आर्थिक वर्ष २०७६/०७७ को कालीगण्डकी गाउँपालिकाको नीति तथा कार्यक्रम

- नेपालको संविधान २०७२ ले व्यवस्था गरे बमोजिम तिनै तहको निर्वाचन पश्चातको निर्वाचित प्रतिनिधिको रूपमा यस कालीगण्डकी गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७६/०७७ को नीति तथा कार्यक्रम यस गरिमामय गाउँ सभामा तेस्रो पटक प्रस्तुत गर्न पाउँदा अत्यन्त गौरब महसुस गरेको छु।
- सामन्ती, निरंकुश, केन्द्रीकृत र एकात्मक शासन प्रणालीको अन्त्य गरि संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन व्यवस्था स्थापना गर्ने जिवन बलिदान गर्नुहुने सम्पूर्ण ज्ञात अज्ञात अमर शहिदहरू प्रति भावपूर्ण श्रद्धान्जली अर्पण गर्दछु। शहीद, बेपत्ता तथा धाईते परिवार प्रति उच्च सम्मान प्रकट गर्दै धाइतेको शीघ्र स्वास्थ्य लाभको कामना गर्दछु। नेपालको युगान्तकारी अग्रगामी परिवर्तनका लागि भएका राष्ट्रियता, लोकतन्त्र, गणतन्त्र र जनजीविकाको आन्दोलनमा अगुवाई गर्नुहुने सम्पूर्ण अग्रजहरूको योगदानहरूको उच्च सम्मान गर्न चाहान्द्यु।
- प्रस्तुत नीति तथा कार्यक्रमले गाउँपालिकाको सन्तुलित, समन्यायिक, समावेशी विकास र समृद्धि हाँसिल गरी समृद्ध नेपाल सुखी नेपाली भन्ने राष्ट्रिय आकाक्षांलाई सफल पार्ने उद्देश्य लिएको छ।
- संविधानसभाबाट नेपालको संविधान जारी भएसँगै संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन व्यवस्था, बहुलवाद, सामाजिक न्याय सहितको समानुपातिक समावेशी व्यवस्था, मौलिक अधिकार, नागरिक स्वतन्त्रता, धर्म निरपेक्षताजस्ता महत्वपूर्ण उपलब्धिहरू संस्थागत भएका छन्। नेपालको संविधानले अंगीकार गरेको विविधता बीच एकता सामाजिक सांस्कृतिक ऐक्यबद्धताले नेपाली स्वाभिमानलाई तिनै तहको निर्वाचनले अझ उचो बनाएको छ। सबै प्रकारको विभेद अन्त्य गरी आर्थिक समृद्धि समानता र सामाजिक न्याय सुनिश्चित गर्ने आधारशीला खडा भएको छ। यस निर्वाचनबाट लोकतन्त्रको आधारशीलाको रूपमा रहे को स्थानीय तहलाई अधिकार सम्पन्न बनाई सिंहदरबारको अधिकार गाउँमा हस्तान्तरण भई यो नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न पाउँदा गर्वको अनुभूति गरेको छु। जनताको पूर्ण लोकतन्त्र, सुशासन, जनताप्रति उत्तर दायी स्थानीय तह, भष्टाचार मुक्त समाज र सुसंस्कृत एवं कर्तव्यप्रति दृढ समाज यस गा.पा. को आदर्श हुनेछ।
समृद्ध नेपाल, सुखी नेपाली
- संघीय सरकारको दीर्घकालीन उदेश्य प्राप्त गर्न एक गाउँ एक उत्पादन, एक व्यक्ति एक सिप, एक परिवार एक रोजगार भन्ने नारा तय गरेर अगाडि बढ्न सक्यो भने र जनता उत्पादन मुलक काममा जोडिएछन् भने मात्र समाज समृद्ध हुन्छ। समाज समृद्ध भयो भने स्थानीय तह स्वतः समृद्ध हुनेछ। जब नागरिक सचेत हुन्छ, अनि नागरिक निगरानी र सचेतना बढ्छ। यसपछि बन्ने भौतिक संरचनाहरू र पूर्वाधारहरू गुणस्तरीय हुन्छन्।
- यस कालीगण्डकी गाउँपालिका का प्रत्येक कार्यहरूको केन्द्रविन्दु आम नागरिक हुनेछन्। सबैलाई समान अवसर, समान अधिकार, उत्तिकै सम्मानको प्रत्याभूति प्रदान गरिने छ।

- वर्तमान पुस्ताले नै महसुस गर्ने गरी विकास र समृद्धि हासिल गर्नेतर्फ केन्द्रित भएर यस स्थानीय तहको आर्थिक वर्ष २०७६/०७७ को नीति तथा कार्यक्रमहरू तयार गरेको छु । यसले यो आर्थिक वर्ष समृद्धिको इतिहास रच्ने आधार वर्ष हुनेछ ।
- विकास नीति, रणनीति, कार्यनीति, कानून, संस्था, जनशक्ति र साधनश्रोत, सहभागिता, सेवा प्रवाह नतिजा अनुगमन एवं मूल्याङ्कनका क्षेत्रमा आमूल परिवर्तन गरिनेछ । अब बन्ने योजनाहरू पूर्णयोजना हुनेछन् । सम्पूर्णतामा कार्यान्वयन गरिनेछन् । हाम्रा नतिजा र उपलब्धिहरू गुणस्तरीय, र दिगो हुनेछ जसले कालीगण्डकी गाउँपालिकाको कायापलट गर्न सक्षम हुनेछ ।
- कालीगण्डकी गाउँपालिका जनभावना, जनआकाश्चां र आवश्यकताका आधारमा गाउँपालिकाको नागरिकहरूको जीवनस्तरमा सुधार गर्न तथा विकास र समृद्धिको अपेक्षा पुरा गर्न दृढ संकल्पका साथ अधि बढीरहेको छ । भौतिक संरचना प्रयाप्त नहुनु, कर्मचारी र अन्य श्रोत साधनको कमी हुनु संघ, प्रदेश र स्थानीय तह विचको आयो जनाको वर्गीकरण समयमा नहुनु जस्ता अनेकन प्रतिकूलता बावजुद कालीगण्डकी गा.पा. को सुरुवाती २ वर्षमा हाँसिल गरेका केही महत्वपूर्ण उपलब्धीहरू सम्मानित गाउँसभा समक्ष संक्षिप्त रूपमा प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।
- २ वर्षमा महत्वपूर्ण ऐन कानून, निर्देशिका र कार्यविधि निर्माण गरि कानूनी जग बसाल्ने काम भएको छ । यस क्रममा हालसम्म ६ वटा ऐन, ३ वटा नियमावली, २ वटा निर्देशिका, ७ वटा कार्यविधि र १ आचारसंहिता जारी भैसकेका छन् ।
- गाउँपालिकाले अवलम्बन गरेको एक घर एक धारा हाम्रो अभियान भन्ने नीतिलाई जिरो बाटो सुरु गरि हाल सम्म १३५० घरधुरीमा पुऱ्याईएको छ । खानेपानी तथा सरसफाई आयोजनाहरू १६ वटा संचालनमा छन् ।
- मिर्मी, विर्घा, वैधा हुँदै रानीघाट सम्मको सडक पक्की गर्ने क्रममा अगाडी बढी रहेका छ । वैधा, आलम हुँदै रिडी सम्मको सडक स्तरोन्नती गरी कालो पत्रे गर्ने काम अगाडी बढीरहेको छ । भुषुङ्ग, रुद्रबेनी सडक अन्तर्गतको लौजा पहिरो खोल्ने काम सम्पन्न गरी स्तरोन्नती गर्ने काम भईराखेको छ । गहलाम, पुच्छार, खहरे हुँदै गोकरूङ्गाहा सडक जोड्ने र स्तरोन्नती कार्य भइरहेको छ । छाँप, ढब्ले हुँदै वैधा सडकको स्तरोन्नती कार्य भइरहेको छ । जैपते, लिहाक, इमशिल, बारीचौर, टझ्लेहवा, सटुका, प्यूङ्गा हुँदै रिडी सडकको ट्र्याक खोल्ने र स्तरोन्नती गर्ने कार्य भईरहेको छ । रुद्रबेनी, लसर्घा, आलम हुँदै रानीघाट सडक ट्र्याक खोल्ने देखि स्तरोन्नती गर्ने काम भईराखेको छ । रुद्रबेनी हटिया हुँदै रानीघाट सडकको स्तरोन्नती कार्य भईरहेको छ । थुप्रै स्थानहरूमा वगर सम्म जाने पहुँच मार्ग खोलिएको छ । मालुङ्गा, बेल्टारी, बाँस्टारी हुँदै बारीचौर, रिडी देखि रुद्रबेनी जाने सडकलाई शालिकग्राम लोकमार्ग रूपमा प्रदेश सरकार सँग संयुक्त रूपमा अगाडी बढाउने काम भइरहेको छ । हाल सम्म ३५ कि.मी. सडकको ट्र्याक खोल्ने काम सम्पन्न भैसकेको छ ।
- विर्घाटार लिपिटड सिंचाई आयोजना निर्माण प्रकृयामा छ । भने मिर्मीफाँट, लसर्घाबेसी, प्यूङ्गाफाँट, टझ्ले हवा, बारीचौर र बेल्टारी, फाँट, जरुवा लिपिटड तुला सिंचाई आयोजनाको मैच गर्ने कार्य अगाडी बढेको छ । ग्रामिटि सिंचाईका थुप्रै योजना सम्पन्न भईसकेका छन भने केही यो आर्थिक वर्षमा सम्पन्न हुँदै छन् । समृद्धीको आधार पर्यटनको पूर्वाधार
- आलमदेवीलाई केन्द्रविन्दु बनाएर, दक्षिण रानीमहल, पश्चिम भूगुट्टगेश्वर, सिता पाईला, रुखु क्षेत्र उत्तर

कालीगण्डकी शिला, बढरकुन शिला र पूर्व आँधिमोहन, कालीगण्डकी इयाम हुँदै सेतीबेनी शिला सम्मको पर्यटकिय गुरु योजना बन्दै गरेको छ । कालीगण्डकी गा.पा. ४ वडाको कट्टीमा पिकनिक स्पॉट सहितको भ्यू टावर बन्ने कार्य अगाडी बढीरहेको छ । वडा नं. ७ मा पार्क निर्माण गर्ने मैच भइरहेको छ । प्रदेश सरकारको सहयोगमा ३ वटा होमस्टे संचालनमा आउने प्रकृयामा छ ।

- कालीगण्डकी गाउँपालिका वडा नं. ४, कट्टीमा भ्यू टावरको पूर्वाधार बनाउने काम अगाडी बढेको छ ।
- कालीगण्डकी गाउँपालिका वडा नं. ५ र ६ भपेङ्ग बगरमा बहुउपयोगी खेलमैदान निर्माण गरि अध्यक्ष कप खेलकुद सम्पन्न गरिएको छ । साथै यसलाई सुविधा सम्पन्न रञ्जशाला बनाउन DPR गरी संघिय सरकारलाई अनुरोध गरिएको छ । र प्रत्येक वडामा १ खेलमैदान निर्माण गर्ने नीति अनुरूप वडा १, २, ३, ५ र ६ मा कार्य अगाडी बढी रहेको छ ।
- कालीगण्डकी गाउँपालिका वडा नं. ५ र ६ को भपेड वगरमा एक उद्योग ग्राम स्थापना गर्ने प्रदेश र संघिय सरकारमा DPR गरी अनुरोध गरि सकिएको छ ।
- वडा नं. ५ मा बहुउद्देश्यीय भवन निर्माण कार्य भईराखेको छ ।
- कालीगण्डकी वडा नं. ५ ठुलो वगर, तटबन्ध कार्य अगाडी बढाईरहेको छ ।
- आगामी आर्थिक वर्ष भित्र विद्युतको काठेपोल विस्तारीत गर्ने प्रदेश सरकार र संघसरकारको सहकार्यमा यसै वर्ष ७०० स्टीलको पोलको काम प्रकृयामा छ ।
- कालीगण्डकी गाउँपालिका वडा नं. ७ मिर्मिमा १५ शैयाको अस्पताल बनाउने प्रकृया अगाडी बढीरहेको छ । तिनवटा स्वास्थ्य चौकीमा बर्थिड सेन्टर संचालनमा ल्याईसकेको छ । भने श्रीकृष्णगण्डकी स्वास्थ्य चौकीमा बर्थिड सेन्टर भवन निर्माण यसै आ.व. मा सम्पन्न गरि संचालन ल्याउने तयारीमा छ । जेष्ठ नागरि कहरूलाई टोल टोल गरि स्वास्थ्य जाँच कार्य गरि रहेका छौ । प्रत्येक ६ महिनामा कालीगण्डकी सबै विद्यालयका विद्यार्थीहरूलाई जुका औषधी नियमित खुवाउने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ । सबै स्वास्थ्य चौकीमा निःशुल्क औषधीहरू नियमित रूपमा उपलब्ध भईराखेको छ । काठमाडौंको विर हस्पिटल, अन्तर्राष्ट्रिय ग्राण्डी अस्पताल, पाल्पा परिवार नियोजन संघ, जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय स्याद्जा, जेसुइत पाल्पा लगायतका विभिन्न संघ संस्थाहरू मिलेर स्वास्थ्य शिविरहरू संचालन गरि निःशुल्क उपचारको व्यवस्था मिलाईएको छ ।
कालीगण्डकी गाउँपालीकाको धन दक्ष जनशक्ती उत्पादन
- दक्ष जनशक्ति उत्पादन गरि धेरै भन्दा धेरैलाई रोजगारी सृजना गर्ने कार्यक्रम तय गरिनेछ ।
- शिक्षालाई गुणस्तरीय र भरपर्दो बनाउन सबै सामुदायिक विद्यालयहरू विद्युतिय हाजिरीको व्यवस्था गर्नु साथै सबै माध्यामिक र ८ कक्षा सम्म संचालन भएका आधारभूत विद्यालयहरूमा इन्टरनेटको सुविधा प्रदान गरि सकिएको छ । मन्टेश्वरी तालिम लगायत शिक्षकको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने तालिमहरू संचालन भइसके को छ । १० वटा विद्यालयहरूमा Room to Read कार्यक्रम मार्फत सिकाइका विधि संचालनमा रहेको र बाँकी विद्यालयहरूमा गाउँपालिकाको तर्फबाट सोही बमोजिमको कार्यक्रम संचालन गर्ने व्यावस्थापकिय कामहरू भईरहेको छ । वीरेन्द्र मा.वि. जैपतेमा प्राविधिक शिक्षाको कक्षा संचालन गत साल देखि भइ राखेको छ । भने भवानी मा.वि. वैघामा यस वर्षदेखि संचालनको तयारी भईरहेको छ । शिक्षा शाखामा कुनै कर्मचारी

व्यवस्था नभएकोले शिक्षकबाट काजमा ल्याई शिक्षा शाखा व्यवस्थित गरिएको छ । कक्षा ८ को परिक्षालाई समपरिक्षणको व्यवस्था गरिएको छ । कालीगण्डकी गाउँपालिका स्तरीय विषयगत समितिहरू गठन गरी अध्यापनलाई थप अनुसन्धान मुलक बनाउने प्रयास गरिएको छ । यसै बर्ष देखि सबै परिक्षाहरू गाउँपालिका स्तरीय गराउने व्यवस्था गरिएको छ ।

- कृषि उत्पादनलाई आधुनिक गर्न हाते ट्याक्टर लगायतका प्रविधिहरू अनुदानमा प्रदान गरिएको छ । सामुहिक खेतीको अभ्यास सुरु भैसकेको आलु, धान, मकै लगायत विभिन्न तरकारी वित्तहरू अनुदानमा उपलब्ध गराइरहेको छ । टनेल र थोपा सिंचाईको माध्यमबाट कालीगण्डकी ताजा तरकारी उत्पादन कार्यक्रम अगाडी बढी रहेको छ । गतसाल २० हजार कागतीको बोट लगाउने काम भयो भने यस वर्ष ३० हजार कागटीको बोट लगाउने योजना छन् । लिची, आँप, ड्रायागनफुट लगायत विरुवाहरू प्रत्येक खाली जग्गा विद्यालय र प्रत्येक घर मा १ विरुवा लगाउने अभियान संचालन गरी राखेका छौं । यस वर्ष पनि कार्यक्रमले निरन्तरता पाईराखेको छ ।
- उन्नत जातका बोका, उन्नत जातका राँगा, उन्नत जातका बंगुर, लामो समय अण्डा दिने कुखुरा र उन्नत जातका बाख्खाहरू किसानलाई उपलब्ध गराउदै आइरहेको छ । किसानहरूलाई पोषणयुक्त घाँसहरूको वित्त वितरण गरि एको छ ।
- १५० जनालाई क्षमता अभिवृद्धि तालिम सम्पन्न भैसकेको छ भने ४० जनालाई व्युटिपार्लरको तालिम, २० जना हाउस वाईरीडको तालिम, सिलाईकटाईको तालिम, कम्प्यूटर तालिम, मौरीपालन तालिम, उद्यमशिलताको तालिम, उद्यमी तालिम, टपरी उद्योगको तालिम र मेशिन वितरण कार्यक्रमहरू सम्पन्न भइसकेका छन् । र यसलाई यस वर्ष पनि निरन्तरता दिइने छ ।
- रुद्रवेनी मोटरेवल पुल, सम्पन्न भइसकेको छ भने रानीघाट पुल सम्पन्न हुदैछ । बाँस्टारी र आँधिमुहानमा मोटरे बल पुल निर्माण प्रक्रिया अगाडी बढीरहेको छ । बेल्टारी चिउरीबोटमा टेण्डर प्रक्रिया अगाडी बढने क्रममा छ भने भूगुतुडगेश्वरमा प्राबिधीक कारणले राकीएको छ । रीडीमा ३ मुखे भलुडगे पुलको निर्माण प्रक्रिया अगाडी बढेको छ ।
- समृद्ध गाउँपालिकाको निर्माणका लागि सार्वजनिक, निजी र सहकारी क्षेत्रको भूमिकालाई अभ प्रभावककारी बनाइनेछ । बजेट विनियोजन गर्दा संविधानले निर्दिष्ट गरे बमोजिम नेपाल सरकार प्रादेशिकसरकारको नीति, लक्ष्य समय सीमा र स्थानीय आवश्यकताअनुसार लक्ष्य हासिल गर्ने गरी कार्यक्रम तय गरिनेछ । बजेट विनियोजनको दक्षता र खर्च गर्ने क्षमता अभिवृद्धि गरिनेछ । पुँजीबजारको विस्तार गर्ने कार्यलाई बढावा दिइनेछ । गैर बैंकिङ वीतिय क्षेत्रमा रहेको पुँजीलाई पुर्वाधार विकासमा लगाइनेछ । वीतिय व्यवस्थापन क्षमता र जवाफदे हिता बढाइनेछ । जनप्रतिनिधि र कर्मचारीहरूको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने कार्यक्रम तय गरिनेछ । गाउँपालिकाको संचालनका लागि आवश्यक स्रोत साधन र जनशक्तिको व्यवस्था गरिनेछ ।
- यस गाउँपालिकाले कृषि, पशु, उर्जा, लघु उद्योग, सडक यातायात, भौतिक पूर्वाधार, सूचना प्रविधि र पर्यटनलाई आर्थिक वृद्धिको संवाहकको रूपमा पहिचान गरेका छ । सार्वजनिक, नीति र सहकारी क्षेत्रको प्रमुख लगानी यो क्षेत्रमा केन्द्रित गरिने छ । गैर आवासिय नेपालीहरूलाई यस गाउँपालिकामा आफ्नो ज्ञान, सिप र पूँजी उपयोग गर्न उत्प्रेरित गरिनेछ ।

- समृद्ध गाउँपालिकाको निर्माणका लागि सार्वजनिक, निजी र सहकारी क्षेत्रको भूमिकालाई अभ प्रभावककारी बनाइनेछ । बजेट विनियोजन गर्दा संविधानले निर्दिष्ट गरे बमोजिम नेपाल सरकार प्रादेशिकसरकारको नीति, लक्ष्य समय सीमा र स्थानीय आवश्यकताअनुसार लक्ष्य हासिल गर्ने गरी कार्यक्रम तय गरिनेछ । बजेट विनियोजनको दक्षता र खर्च गर्ने क्षमता अभिवृद्धि गरिनेछ । पुँजीबजारको विस्तार गर्ने कार्यलाई बढावा दिइनेछ । गैर बैंकिङ वीतिय क्षेत्रमा रहेको पुँजीलाई पुर्वाधार विकासमा लगाइनेछ । वित्तिय व्यवस्थापन क्षमता र जवाफदेहिता बढाइनेछ । जनप्रतिनिधि र कर्मचारीहरूको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने कार्यक्रम तय गरिनेछ । गाउँपालिकाको संचालनका लागि आवश्यक स्रोत साधन र जनशक्तिको व्यवस्था गरिनेछ । समृद्ध गाउँपालिकाको निर्माणका लागि सार्वजनिक, निजी र सहकारी क्षेत्रको भूमिकालाई अभ प्रभावककारी बनाइनेछ । बजेट विनियोजन गर्दा संविधानले निर्दिष्ट गरे बमो जिम नेपाल सरकार प्रादेशिकसरकारको नीति, लक्ष्य समय सीमा र स्थानीय आवश्यकताअनुसार लक्ष्य हासिल गर्ने गरी कार्यक्रम तय गरिनेछ । बजेट विनियोजनको दक्षता र खर्च गर्ने क्षमता अभिवृद्धि गरिनेछ । पुँजीबजारको विस्तार गर्ने कार्यलाई बढावा दिइनेछ । गैर बैंकिङ वीतिय क्षेत्रमा रहेको पुँजीलाई पुर्वाधार विकासमा लगाइनेछ । वित्तिय व्यवस्थापन क्षमता र जवाफदेहिता बढाइनेछ । जनप्रतिनिधि र कर्मचारीहरूको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने कार्यक्रम तय गरिनेछ । गाउँपालिकाको संचालनका लागि आवश्यक स्रोत साधन र जनशक्तिको व्यवस्था गरिनेछ ।
- गाउँपालिकाको Profile तयार पार्ने कार्य यसै वर्ष सम्पन्न हुदैछ ।
- सहकारी संस्थालाई एक सहकारी एक उत्पादन सँग जोड्ने नीति लिइनेछ ।
- कालीगण्डकी 'B' साधुरको अध्ययनलाई अगाडी बढाइने नीति लिइनेछ ।
- सुपथ मूल्य पसल संचालन गर्ने नीति लिइनेछ ।
- विद्यालयको नजिक बालबालिका मैत्री फनपार्क बनाउने नीति लिइनेछ ।
- सुचना र प्रबिधी मैत्री शैक्षिक सामग्रीको उत्पादन र विकासको व्यवस्था मिलाइने छ ।
- संस्कार, स्थानीय संस्कृति, चाडपर्व र परम्परागत मेलाहरूलाई संरक्षण गर्ने नीति लिइनेछ ।
- वन्यजन्तु तथा घरपालुवा जनावरको लागि पिउने पानी, साना सिंचाई तथा जल पुनर्भरण गर्न एक गाउँ एक पोखरी अभियान संचालन र मर्मत गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइने नीति लिइनेछ ।
- संघ र प्रदेश सँगको सहकार्यमा स्वास्थ्य विमा कार्यक्रमलाई अभियानको रूपमा अगाडी बढाउने । क्यान्सर, मुटु, मृगौला, सिकल सेल एनिमिया, स्पाइन इन्जुरी, पार्किन्सन, अज्जाइमर र हेड इन्जुरीको उपचारको लागि अति गरिब विरामीलाई आर्थिक सहयोग गर्ने नीति लिइनेछ ।
- यसै वर्ष १५ शैयाको अस्पताल कालीगण्डकी गाउँपालिका बडा नं. ७, मिर्मीमा प्रारम्भ गरिने छ । र स्वास्थ्य चौकी नपुगेको र वडामा स्वास्थ्य चौकी पुऱ्याउने नीति लिइनेछ ।
- संरक्षणमा राख्नुपर्ने बालबालिका, जेष्ठ नागरिक, अपाङ्ग भएको व्यक्ति तथा मनासिव विरामीको लागि संरक्षण गृह, जेष्ठ नागरिक दिवा सेवा तथा मिलन केन्द्र जस्ता संस्थागत संरचना स्थापना तथा संचालन गर्न सहयोग गर्ने नीति लिइनेछ । नागरिक अधिकारको सम्मान सामाजिक सुरक्षामा हास्त्रो ध्यान
- लैडगीक हिंसा, जातीय छुवाछुत लगायतका बिबेद्ध तथा सामाजिक अन्धविश्वास र बिकृतिको

अन्त्यकालागी सामाजिक जागरण अभियान तथा सचेतना मुलक कार्यक्रम गर्ने निति लीइने छ ।
भाषा संस्कृतिको सम्मान कालीगण्डकी गाउँपालीकाको शान

- एक सांस्कृतिक संग्रहालयको स्थापना गरी जाती, भाषा र संस्कृतिको संरक्षण र प्रबोधनमा जोड दिइनेछ ।
- खरको छानो विस्तारित (सुरक्षित आवास) कार्यक्रमलाई यस वर्ष पनि निरन्तरता दिइनेछ ।
- गाउँपालिकालाई आवश्यक पर्ने जग्गा प्रकृया प्राप्ति अगाडी बढेको हुँदा गाउँपालिकाको लागी आवश्यक पर्ने भवनहरू निर्माण गर्ने प्रकृया अगाडी बढाइने छ । वडा नं. ३ को कार्यालय भवन बनाउने र बनेका वडा कार्यालयहरूको स्तरोन्तती गरिने नीति लिइने छ ।
- यसै वर्ष देखि यस गाउँपालिकालाई प्रविधिमैत्री गाउँपालिकाको रूपमा विकास गर्दै स्मार्टकार्ड को व्यवस्था गर्ने नीति लिइनेछ । बन क्षेत्रमा फलफुल वृक्षारोपण वर्ष घोषणा गरि बन क्षेत्रमा बहुउपयोगी तथा बहुवर्षीय कार्य गरिने छ ।
- उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि कालीगण्डकीको समृद्धि उपभोग्य बस्तु र निर्माण सामग्रीको उत्पादन बढाउने कालीगण्डकीको समृद्धीमा योगदान पुऱ्याहौ, अभियानलाई अगाडी बढाइनेछ । उत्पादन, उत्पादकत्व वृद्धि, रोजगार सृजना र गरिबी निवारणमा टेवा पुऱ्याउन स्थानीय कच्चा पदार्थमा आधारित लघु, घरेलु तथा साना उद्योगलाई प्रोत्साहन गरिने नीति लिइनेछ ।
- भू-उपयोगका विभिन्न क्षेत्रहरू कृषि, बसोबास, व्यावसायिक, औद्योगिक, बन र सार्वजनिक उपयोग क्षेत्रका जग्गाहरू नक्शाङ्कन गर्ने नीति लिइनेछ ।
- अर्गानिक कृषि प्रणालीलाई जोड दिइनेछ । एक शित भण्डार एकपालिका एक कृषि उपज संकलन केन्द्र कार्यक्रमको नीति लिइनेछ । कालीगण्डकी गाउँपालिकालाई अर्गानिक गाउँपालिकाको रूपमा विकास गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- भैंसी, बाखा र वंगुरको श्रोत केन्द्रको रूपमा विकास गर्ने नीति लिइनेछ ।
विद्युतिय सुशासनः सक्षम, सृदृढ, सेवामुखी र भ्रष्टाचार मुक्त प्रशासन
- सार्वजनिक सेवालाई सरल, पारदर्शी, जवाफदेही, गुणस्तरीय, परिणाममुखी र नागरिक मैत्री बनाई सेवा प्रवाहमा सुशासन कायम गरिनेछ । सम्पूर्ण सेवाहरूलाई क्रमश प्रविधि मैत्री बनाउदै लगीनेछ ।
- न्यायिक समितिको क्षमता विकास, कानून तर्जुमा तथा स्थानीय सरकार संचालन सम्बन्धीत क्षमता अभिवृद्धि सम्बन्धी कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- स्थानीय तहमा विपद जोखिम न्यूनिकरण सम्बन्धी अभिमुखिकरण कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- सूचना प्रविधियुक्त पार्कहरू स्थापना र संचालन गर्ने नीति लिइनेछ ।
- सेवा प्रवाह तथा विकास आयोजनाको प्रभावकारिता अभिवृद्धि गर्न अनुगमन र मुल्याङ्कन गर्ने, जनताको गुनासो सुन्ने तथा पृष्ठपोषण लिने सम्बन्धी नीतिगत तथा संस्थागत संयन्त्रको व्यवस्था गरिनेछ । यसै वर्ष देखि हेलो अध्यक्ष कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

- कार्यरत राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरूको उत्प्रेरणा र मनोबल अभिवृद्धि गर्न कार्यसम्पादनका आधारमा प्रोत्साहन गर्न सकिने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- गाउँपालिका मार्फत् विभिन्न समूह संस्थाहरूका लागि विनियोजन भएका रकमहरू कार्यान्वयन गर्न कानून बमो जिम दर्ता भएका समूह संस्थाहरूलाई मात्र मान्यता दिइनेछ ।
- गाउँपालिकाको आगामी आ.व. २०७६/०७७ को बजेट तथा कार्यक्रम मार्फत् सम्बोधन गर्न नसकिएका आयो जनाहरूको सम्भाव्यता अध्ययनका लागि गाउँपालिकाबाट आवश्यक थप व्यवस्था गरिनेछ ।
- गाउँपालिकाबाट सञ्चालित आयोजनाहरूको अनुगमन र मूल्याङ्कन कार्यका लागि गाउँपालिकाले सम्बन्धित वडा बाहेक फरक पदाधिकारीलाई जिम्मेवारी तोकी अनुगमन गराइनेछ ।
- समाजका युवा जगतमा सांस्कृतिक विचलनका रूपमा देखा परेका विकृतिलाई अन्त्य गरी सभ्य समाज निर्माणमा विशेष जोड दिइनेछ । यसको लागि विद्यालय तहबाट शुरूवात गर्न विद्यालय ९:५० बजे संचालनमा ल्याउने व्यवस्था मिलाई सो सम्बन्धी प्रचार प्रसार र प्रवचन दिने व्यवस्था मिलाउने नीति लिइनेछ । युवा परिचालन गर्न युवा नीति ल्याईने छ ।
- गाउँपालिकाभित्र बसोबास भएका तर आफ्नो नाममा जग्गा दर्ता नभएका सुकुम्बासीहरूको बसोबासलाई व्यवस्थित गर्ने नीति लिइनेछ ।
- संचार तथा पत्रकारिता क्षेत्रको विकासको लागि उचित कार्यक्रमको व्यवस्था गरिनेछ ।
- सेवा प्रवाह तथा विकास आयोजनाको प्रभावकारिता अभिवृद्धि गर्न अनुगमन र मूल्याङ्कन गर्ने, जनताको गुनासो सुन्ने तथा पृष्ठपोषण लिने सम्बन्धी नीतिगत तथा संस्थागत संयन्त्रको व्यवस्था गरिनेछ । यसै वर्ष देखि हेलो अध्यक्ष कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

अन्त्यमा,

यस कालीगण्डकी गाउँपालिकाको समृद्धिमा महत्वपूर्ण योगदान पुर्याउने सबै राजनैतिकदलहरू, निजी क्षेत्र, नागरिक समाज, सञ्चार जगत, गैरआवासीय नेपाली, सम्पूर्ण देशवासीहरू, राष्ट्रिय, अन्तराष्ट्रिय संघ संस्थाहरू, राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरू, सुरक्षाकर्मीहरू र हाम्रा अन्य विकास साभेदारहरूलाई सम्पूर्ण जनप्रतिनिधिहरूको तर्फबाट हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु ।

धन्यवाद